

Yeni Bir "Lozan"a Kapanan Yol Ve Hırçınlaşan Türkiye

İran-İrak savaşının vardığı aşama ve yaratacağı olası gelişmeler, tüm dikkatlerin yeniden Ortadoğu'ya çekilmesine yolaçtı. Kuşkusuz, bu konuda inisiyatif elde tutamamanın yarattığı tedirginliğe rağmen, istahı en çok kabaran güçlerin başında faşist-sömürgeci Türk Devleti geliyor.

Faşist bir karakter kazanmasıyla saldırganlık emelleri daha bir ön plana çıkan Türkiye, emperyalizmle, özellikle ABD emperyalizmiyle işbirliği temelinde savaşın yarattığı olanakları kullanma, İran ve Irak pazarlarıyla sıkı ilişki kurmanın yanı sıra, savaşın tüm gelişim yönlerini de yakından izlemektedir. Bu nedenle, Irak'ın bu savaşta artık daha fazla götüremeyeceğine ilişkin yorum ve açıklamaların yoğunlaştığı günümüz, aynı zamanda ABD ve diğer emperyalist güçlerin Ortadoğu'daki yeni manevralarına ve Türkiye'nin Suriye ve İranla olan ilişki ve çelişkilerinin giderek su yüzüne çıkmasına sahne oluyor.

Türkiye, bir yandan İran ve Suriye ile anlaşma kanallarını açarak tutarak Güney Kürdistanı yönelik yeni bir "Lozan" kotarma çabalarını sürdürürken, öte yandan inisiyatifin elden çıkması durumunda ABD desteğinde yapacağı işgal ve genişleme hazırlığı içindedir. Özellikle Güney Kürdistan yurtsever güçleri arasında sağlanan ittifak ve başta komünistler olmak üzere Saddam diktatörlüğüne muhalif diğer güçlerle genişleyen ortak mücadele olanakları, Türkiye'nin saldırı hazırlıkları ve buna yönelik kamuoyu oluşturma girişimlerini daha da hızlandırdı.

Kendi açısından İran ve Suriye ile anlaşarak Güney Kürdistanla birlikte Irak sorununu çözme

en az riskli bir yol olarak gören Türkiye'nin, İran ve Suriye ile çeşitli görüşmeler yaptığı bilinmektedir. Başında çıkan haberler, Türkiye'nin bizzat Turgut Özal eliyle İran'a bir öneri paketi götürdüğünü göstermektedir. Turgut Özal'ın bu önerisi, Ankara'ya gelen İran Dışişleri Bakan

Yardımcısı Huseyin Seyhülislam tarafından 11 Aralık 1986 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yapılan bir mulakatta şöyle açıklanmaktadır:

— Türkiye ile İran arasında ilişkileri hızla daha iyiye götürebilecek önlemler var mıdır?

Devamı S. 11'de

DDKAD DAVASININ SONUCU:

Tarihi Bir Barbarlık Örneği

Kürdistan tarihinde, kadınları, mızın ilk merkezi yığinsal kadın örgütü olan DDKAD'ın yönetici ve üyelerinden 6 kadına, sömürgeci devleti tehdit iddiasıyla, toplam 48 yıl ağır hapis cezası, 16 yıl 8 ay sürgün cezası ve ömürboyu kamu hizmetlerinden

men cezası verildi. Aranmakta olan 3 yöneticinin de dosyaları ayırıldı.

DDKAD (Devrimci Demokratik Kadınlar Derneği), toplumun yarısını oluşturan kadınların, Devamı S. 10'da

Türk Askerleri

Kamışlı'ya Kurşun Yağdırdı

Türk askerleri Nusaybin'den Kamışlı üzerine yayılım ateşi açarak, Hıdır oğlu Semir Hisko'yu şehit ettiler. Semir'in cenazesi, sessiz bir yürüyüşle toprağa verildi.

22 Kasım-Cumartesi günü, Türk sınır güvenlik kuvvetleri, Kamışlı üzerine kurşun yağdırdılar. Bu sırada başka birkaç insanla beraber evinin kapısının önünde bulunan 23 yaşındaki Semir Hisko katledildi. Semir'in öldürülmesinden sonra da sömürgeci askerî birliklerin kurşun yağdırmaları devam etti.

Bu canice olay kısa sürede halk

arasında yayıldı. Cenaze otopsi için hastahaneye kaldırılınca, halk hastahanenin içini ve etrafını doldurdu. Otopsi için, asker korumasında Kamışlı'ya gelen Türk heyeti, kalabalık insan kitlesini görünce hastahaneye girmeye cesaret edemedi. Bunun üzerine Suriye askerî birlikleri hastahanenin içini boşaltılar. Bu sırada halk ile askerler arasında itişmeler olduysa da halk hastahaneden zorla çıkarıldı.

Otopsideen sonra büyük bir kalabalık, sessiz bir yürüyüşle cenazeyi toprağa verdi. "Yıkılın

Devamı S.9'da

TAZE UMUTLAR... AMA KAYGILARLA YÜKLÜ

Geçtiğimiz Kasım ayında (7-8 Kasım 1986) I-KDP (Irak Kürdistan Demokrat Partisi) ile KYB (Kürdistan Yurtsever Birliği) arasında süren görüşmelerin her iki siyasal gücün Saddam rejimine karşı savaşta güçlerini birleştirme doğrultusunda ortak kararlara varmalarıyla sonuçlanması, Kürdistan halkı arasında büyük bir ilgiyle karşılandı.

Silahlı mücadele aşamasındaki Irak Kürdistanı ulusal kurtuluş hareketinin, yıllardır belli başlı karakterlerinden biri haline gelmiş olan iç çekişme, çatışma ve bölünmelere kaynaklık eden iki asli unsurun nihayet bir araya gelerek, aralarındaki çatışmalara son verdiklerini, Irak'taki kanlı diktatörlüğe karşı güçlerini birleştireceklerini açıklamaları nasıl derin bir ilgi uyandırmaz ki. I-KDP ile KYB arasında yıllardır süregelen silahlı çatışmalar, bini aşkın peşmergenin, devrimin onlarca önder kadrosunun ölümüne yol açmıştı. Temelinde iki siyasal gücün anlaşmazlıkları yatan muhalefet güçleri arasındaki çatışmalarda öldürülenlerin sayısı, rejime karşı savaşın hayatlarını yitirenlerden neredeyse fazlaydı. Öte yandan silahlı çatışmalar düzeyinde süren ayrılık ve anlaşmazlıklar, muhalefet güçlerinin rejime karşı birleşmelerini engelliyor, mücadeleyi vargüçüyle Irak diktatörlüğüne yönelmekten alıkoyuyor, iç ve dış kamuoyunun dikkatlerini rejimin barbarlıklarından uzaklaştırarak iç anlaşmazlıklara yöneltiyordu. Aynı sorun nedeniyle, 6 yılı aşan Irak-İran savaşının yarattığı tahribat, hoşnutsuzluk ve rejim karşıtı potansiyel, aktif savaşımın safalarına kanalize edilmiyor, silahlı mücadelenin gücü hep belli bir düzeyde kalıyordu. Önbirlerde insan rejimin barbarlıklarından ve İran - Irak savaşından kaçmak istedikleri halde gelip muhalefet safalarına katılmayı göze alacak güveni duymıyordu. Bütün bu durum özel olarak Irak Kürdistanı ulusal kurtu-

luş hareketini genel olarak da tüm Irak'taki anti-empyralist, demokrasi ve özgürlük yanlısı savaşımı zayıflatırken, diktatörlük rejimine büyük soluk aldırıyor-du.

Bu nedenle Kasım ayında KYB ile I-KDP'nin aralarındaki çatışmalara son vererek güçlerini birleştirmeleri doğrultusunda karar aldıkları yolunda resmi açıklamalar yapıldığında, birden savaşımın bağrında taşıdığı ciddi olumsuzluk ve eksiklikleri ortadan kaldırılabileceğinin yollarının açıldığına ilişkin taze umutlar bellirdi. İşte Kürdistan halkının derin ilgisine kaynaklık eden, bu umutlardır.

UMUTLAR GERÇEKLEŞECEK Mİ?

Bugün halk için elbetteki her şey taze umutlar düzeyindedir. Aynı umutların ciddi kaygılarla da yüklü olmadıkları söylenemez. Yıllardır kurtuluşa ve özgürlüğe kavuşma özlemiyle yanıp tutuşan, bu uğurda kanını akıtmaktan bir an bile kaçınmayan bir halkın; bağrında kıpırlandırmaya başlayan en ufak olumlu gelişmelere büyük bir umutla yönelmesi nasıl doğalsa defalarca başarısızlığa neden olan olumsuz acı deneyimlerle dolup taşmış bu halkın umutlarının kaygılarla yüklü olması öylesine doğaldır.

Taze umutları kaygılarla yüklü kılan sebepler nelerdir? Her şeyden önce unutmamak gerekir ki "güçleri birleştirme" kararı artık tarihe kazınan ve pek çok zorlu problemine ortaya çıkmasına yol açan yılların iç çatışmalarının ardından geliyor. Yapılan "ittifak" hayata geçip tarihi anlaşmazlıkları (hiç olmazsa işbirliğini, itifakı engelleyen anlaşmazlıkları) çözecek mi, yoksa tarihe kağıt üzerinde kalmış bir ittifak olarak mı geçecek?

Öte yandan her iki güc arasındaki ittifakın amaçları, boyutları ne düzeydedir, hangi ilkesel nok-

talar üzerinde temellenecektir; Bütün bunlar kamuoyunca ayrıntılı olarak bilinmiyor. Kasım ayında iki tarafın güçlerini birleştirme kararı aldıklarına ilişkin resmi açıklamaların dışında, kamuoyunun bildiği fazla bir şey olduğu söylenemez. İttifak, salt geçici bir askeri işbirliği olarak mı kalacak yoksa, ulusal demokratik niteliklerle donanmış programlı, hedefleri, çerçevesi belli siyasal bir yapı üzerinde mi inşa olacak? Buna bağlı olarak ittifak diğer yurtsever, ilerici, demokrat Kürt parti ve örgütlerini de içine alacak mı? yoksa iki gücün varlığıyla sınırlı mı kalacak? Eğer genişleme eğilimi göstermiyorsa bunun nedenleri nelerdir? Yine bu çerçevede Irak Arap muhalefet güçleriyle, IKP ve diğer ilerici yurtsever Arap parti ve örgütleriyle karşılıklı konumu ne olacak?

Kaygılara kaynaklık eden sorunlardan biri de ittifakın İran-Irak savaşını, bu savaşın sona ermesinden sonra ortaya çıkacak gelişmeler karşısında alacağı konum ve özellikle İran'ın bugünkü dini yönetimiyle içinde olacağı karşılıklı ilişkilerin niteliği ve derecesiyle ilgilidir. İran'daki yönetimin Irak Kürdistanı'ndaki ulusal kurtuluş hareketiyle oluşturduğu ilişkilerin taktiksel düzeyde ve Irak'a karşı verilen savaşın hesapları çerçevesinde olduğu kuşku götürmez. I-KDP ve KYB yöneticilerinin bu gerçeğin bilincinde olmadıkları elbette söylenemez. Ama girdikleri ilişkilerde, attıkları adımlarda, yarın İran'ın taktiksel hesapları ters dönerse ne olabilir, olabileceklerin Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı ortaya çıkaracağı olumsuzlukları berteraf etmenin yolları nedir? v.s gibi soruları enine boyuna hesaplayıp hesaplamadıkları, her gelişme karşısında alınması gereken önlemleri yerli yerine oturtup oturtmadıkları geniş kamuoyunca bilinmezlikler düzeyinde değil. Bilinmezlikler

Devamı S.12'de

DEPOLİTİZASYONUN BOYUTLARI VE ÖTESİ

Ferhat ÇELENG

Günümüzde Türkiye ve Kürdistan'da gazete, dergi, kitap ve benzeri yayınları okuyan; kütüphane, sinema, tiyatro ve diğer kültürel ve sanatsal etkinliklere giden, daha doğrusu gidemeyen insanların genel nüfus içindeki oranına bakıldığında üzerinde önemle durulması gereken reklamlar ortaya çıkıyor.

Bir düşünelim: 11 günlük gazetenin toplam tirajı, en fazla satıldığı aylarda bile günlük ortalama 3 milyonu bulmuyor. "Nokta" hariç diğer dergilerin tirajı binlerle ifade edilebiliyor. Kitap ve diğer yayınların durumu da aşağı yukarı dergilerle aynıdır. Kütüphane, sinema, tiyatro ve diğer etkinliklere gidenlerin sayısında günden güne azalma görülüyor.

Hiç kuşkusuz tüm bunlar binlinçli politikaların ürünüdür. Her ne kadar 12 Eylül 1980 öncesinde de sözü edilen oranlamalarda dengesizlikler var idiyse de darbe sonrasında dengesizliklerin daha büyüdüğü, daha sistemli ve pervasız politikaların uygulandığı açıktır.

Çünkü tüm araçları kullanarak "tek sesli" bir toplum oluşturmak, genelde tüm faşist diktatörlüklerin olduğu gibi Evren cuntasının da amacıydı. Özgür iradesiyle okumayan, düşünmeyen; şırınga edilmek istenilen yetinen; "kendi kaderine razı"; aksini yapmak isteyenlerin binbir zorlukla karşılayacağı bir toplum özetliydi bu.

Faşist diktatörlük baştan beri bu yönde uygulamaları girdi. "Geçmişte ne çektiysek politikacılar, anarşi ve bölücülükten çektik; artık her şeye yeniden başlayalım" demagojileriyle anayasa, yasalar, kanun hükmünde kararname, genelge, yönerge ve bildiriler; konuşay ve sıkıyönetim bildirileri çıkarıldı. Siyasal alandaki uygulamalar ekonomik ve toplumsal uygulamalarla perçinlenmek istendi.

Tüm bunlar, toplumdaki alternatif arayışından politikaların ter-

mel mantığının kavranmasına, toplumsal sorunlara ilgiye kadar etkide bulundular. Gerçi faşist diktatörlük özlediği "tek seslilik"e ulaşamadı; ama bu özlem doğrultusunda gerçekleştirdiklerinin tümüyle etkisiz olduğu söylenemez. Bu gerçeği, günlük yaşamın her alanında görmek mümkündür.

KORKU VE YASAKLARLA KOŞULLANDIRMANIN ETKİLERİ

Eğer bugün gazete, dergi ve kitap okuyanların; kültürel ve sanatsal etkinliklere katılanların genel nüfusa oranı büyük dengesizlikler taşıyorsa, bunda korku ve yasaklamalarla koşullandırmanın etkileri büyüktür.

Özellikle son altı yılda sol yayınlara konulan yasakların, verilen cezaların, açılan davaların haddi hesabı yoktur. Bazen Cumhuriyet gazetesini okumanın bile karakollarda sorguya çekilmeye yeterli görüldüğü örnekler yaşandı. Kitap, dergi ve gazete toplama ve yakma, faşizmin kendisi dışındaki yayınlara düşmanlığını ortaya koydu.

Sansür mekanizması harıl harıl çalışırken yazarlar kendi kendilerini sansür etmeye başladılar. Bu duruma rağmen yayının sürdüren gazete ve dergiler, dağıtımda birçok engelle yüz yüze geldiler. Gazete bayilerinin tehdit edilmesinden okuyucuların "uyarılması" na varan uygulamalar yaşandı. Yazar ve okuyuculara verilen cezalar, yayınların süresiz yasaklanması türünden uygulamalar radyo, TV ve günlük basında "ibret olsun" amacıyla yayınlandı, yayınlatıldı.

İllegal yayınlar, oluşan boşluğu dolduramadılar. Bunun çokyönlü nedenleri vardı. Her şeyden önce ağır dikta koşulları "nefes aldırıyor"du. Sola yönelik süreklilik aralıksız sürdü. Türkiye ve Kürdistan; komünist ve devrimci demokratik güçler ağır darbeler yediler. Üye ve sempatanların çoğu yakalandı veya

çalışamaz duruma düştü. Geniş yığınlarla ilişkiler zayıfladı, asgari düzeylere indi. Böylesi koşullarda illegal yayınlanan gazete ve dergilerin toplumda yaratılan boşluğu dolduramadığı açıktır. Çünkü söylenenler, yazılanlar yığınlarla ulaştırılmadığı zaman gösterilen hedefler ne kadar yerinde olsalar da darbe sonrası oluşan boşluk doldurulamazdı ve nitelikli doldurulamazdı.

Bu boşluğu, cuntanın güdümündeki basın-yayın organları ve diğer burjuva yayınlar doldurmayla çalıştılar. Son iki yılda daha fazla seslerini duyurmaya çalışan kimi ilerici, demokrat legal yayınlar ise, cuntanın ve muhalefeti burjuva potasında toplamayı hedefleyen güçlerin "taaruzu"na karşı koyacak düzey ve yaygınlıkta değiller.

Bunlara konulan yasaklamalarda eklenince durumun "vahim"liği görülebilir. Legal siyaset alanının sadece burjuva partilerine açık olduğu günümüz koşullarında, sendikalara, derneklere, mühendis ve mimar odalarına -işveren sendika ve dernekleri, sanayi ve ticaret odaları hariç- memurlara, öğrencilere, öğretim üyelerine konulan "siyasal yasaklar" toplumun ezici çoğunluğunun depolitize edilme istendiğinin açık göstergeleridir. Sırf idamlara karşı çıktıkları için haklarında "siyaset yapmak" tan da vatan Tabirler Birliği yöneticilerinin durumu hatırlardadır.

Özal hükümetinin bakanlarından Mesut Yılmaz, halkı depolitize etmek istediklerini,hatta parlamentodaki muhalefeti depolitize ettiklerini birkaç kez açıkladı. Gerçekten de parlamentoda silik ve ürkek bir muhalefet yapıyor.

Cezaevi koşulları, verilen idam ve müebbet cezaları ve diğer cezalar da korkuyla koşullandırma da önemli rol oynadı. Dernek üyeliğinin 8-15 yıllık cezalandırılması; kişinin üzerinde bir bildiri yakalandığı için verilen ağır cezalar; rejimi eleştirdiğinden veya bir muhbirin hismine uğranıldığı

ğında karşılaşılan baskılar; "siyaset yapma ihtimali" olduğu için yıllarca cezaevinde tutulanlar vb.daha yüzlerce binlerce uygulama, geniş yığınlarda korku yaratmanın etkenleri oldu. Buna DİSK, Barış Derneği ve diğer demokratik kitle örgütlerine yönelik uydurma gerekçelerle açılan davalar da eklenebilir.

KARAMSARLIK VE BUNALIM TEŞVİK EDİLDİ
Cunta yığınlarında karamsarlık ve bunalım yaratmak için darbe öncesinde komünist, devrimci ve anti-faşist örgütlerde yer alıp sonradan "kaçanlar", "yorgun savaşçılar"ı, dönemleri, inancını yitirenleri de kullandı. Devrimci mücadeleye inanan kitlelere "işte bakın inandıklarınız bunlardı" diyerek parsaya toplama çalıştı. Bu doğrultuda TV ve radyo programları, gazetelerde yazı dizileri hazırlandı.

Milliyetçilik ve din yoluyla da güvensizlik yaratılmaya çalışıldı. Bir taraftan "kansız Ermeni ve Rumlarla işbirliği yapıyorlar" denilerek komünist ve devrimci demokratik güçler karalanırken, öte yandan da "solcular millet ve din düşmanlarımızdan destek ve yardım alıyorlar" gibisinden demagogilere başvurdular.

Zorunlu nedenler yüzünden ülkelerini terk etmek durumunda bırakılan devrimcilere yönelik karalamalar da kullanılmadı değil. "İşte sizi bırakıp kaçtılar, oralarda kendi keyiflerine bakıyorlar" yalanları da, yığınların devrimci mücadeleden soğuması için kullanıldı. Örgütler arası ilişkiler de çarpıtılarak "İşte bir birine giriyorlar", "terörist ve bölücüler çatıştı" denildi. Hayali haberler manşetlerden verildi.

Kitlelerin dikkatleri toplumsal sorunlardan başka yönlere çekilmek istendi. TV, radyo ve boyalı basın yoluyla tüketicilik ve yozlaşma teşvik edildi. Fuhuş, içki, kumar yaygınlaştı. Gençliğin yozlaştırılması için her yöle başvuruldu. Soyutculuk, romantizm moda oldu.

Eğitim-öğretim konuları kişisiz, toplumsal sorunlara ilgi duymayan, verilenle yetinen, yanlış bilgilerle şartlandırılan insanların yetiştirildiği alanlara dönüştürüldü. Ders kitapları değiş-

tilenerek daha da "milli" leştirildi. Biyoloji, tabiat bilgisi gibi ders kitaplarına bilim değil "hürafe" egemen kılındı. Faşist, gerici öğretmenler okullarda açıkça devrimci mücadeleyi karaladılar. Öğretmenler "yeterlilik" sınavı adı altında elemeyi geçirdiler.

Devlet dairelerinde verilen zorunlu seminerlerle "Atatürkçülük" anlatıldı; sol karalandı, kötüldü. Yani hayatın her alanında solda bunalım ve inançsızlık yaratmak için çabalar sarf edildi.

Bireysel kurutuluş duyguları kamçılındı. Devrimciliğin "kö-tülükleri" adı altında kapitalizmin nimetleri anlatıldı. Faşist diktatörlük ideolojik saldırıyı politik saldırıyla atbaşı götürdü.

GEÇİM DERSİNE DÜŞME; SORUNUN BİR BAŞKA BOYUTU

Depolitizasyon çabalarının siyasal ve toplumsal boyutlarının yanında ekonomik boyutu da vardır. Gazete, dergi, kitap ve diğer yayınları izleyebilme, daha çok kişinin olanaklarıyla sınırlı olduğundan, dar gelirliiler açısından önemli bir sorun oluyor. İşçi ve diğer çalışanların aylık kazançları günün koşullarının kat kat gerisinde iken yayınlara sözü edilebilecek miktarda para ayırmamın zorlukları ortada.

Cumhuriyet gazetesini izleyen bir işçi ayda 3600 lira ödemek zorunda. Nokta dergisi okunuyorsa ayda 2000 de buna gider. Yarin, 400 lira, Gün, 250 lira. Düşün, 400 lira. Abece, Öğrenci Postası, Yeni Gündem gibi daha birçok dergi yayınlanıyor. Son yıllarda yayınlanan kitaplardan okunabilecek olanlar 1000 liradan başlıyor.

Geçmişte demokratik kitle örgütleri yaygın oldukları için, okuyucu, birçok yayını bu dernekler aracılığıyla izleyebiliyordu. Ama şimdi bu olanak hemen hemen yok denecek düzeyde indi. Kimi kahvehanelerin satın aldıkları gazeteler ise genellikle Hürriyet, Milliyet, Sabah veya Tan'dır. Kütüphanelerin durumu içler acısı. Gelişmeleri, kütüphanelerde bulunan yayınlarla izlemek mümkün değil.

Yeni yayınlardan "hesaba gelmeyenler" kütüphanelere sokulmuyor. Örneğin, yukarıda saydığımız yayınlardan hiçbiri kütüphanelere sokulmuyor.

Böylesi koşullarda gelişmeleri izlemek -legal yayınların gelişmeleri ne denli yansıtılabildikleri bir yana - isteyen bir işçi veya memurun karşı karşıya olduğu ikilem ortadadır. Ya sözü edilen yayınları okumayacak ya da ağır kıyasılirse boğazından kısarık bir iki yayını izleyecek. Bunun uzun yıllar sürdüğü düşünüldüğünde, başlarda kiştir duyurulmuş olsa bile karşılaşılabileceği duyarsızlık, tıkanıklık az çok tahmin edilebilir. Sabit bir geliri olmayan işsiz kitlenin durumu daha hazindir. Sabahları gazete bayileri gazeteleri duvara astıklarında yoldan geçenlerin gazetelerin birinci sayfalarına ayaküstü göz atmaları kanıksanır olduysa, bunun nedenlerini satın alma gücünün düşüklüğünde aramak gerekir.

Ücretliler için bir diğer engel de işini kaybetme korkusudur. Yakını devrimci, yurtsever olduğu için işinden olanların sık sık görüldüğü koşullarda, ilerici demokratik legal yayınları ya da sorumluların hoşuna gitmeyen burjuva demokrat nitelikli yayınları okuyanların işinden olabileceği sır değildir. Hürriyet gazetesinin şimşekleri çektiği işyerleri var. İşte bu da bir başka korkuyla -yani işsiz ve aç kalma korkusu- koşullandırma biçimidir.

* * *

Görüldüğü gibi "tek seslilik" doğrultusundaki depolitizasyon çabalarının siyasal, toplumsal ve ekonomik boyutları vardır. Faşizm bu yönde tüm olanaklarını sarf etti. Tek sesliliğe varamadı, ancak bazı başarılar elde etti.

Depolitizasyon özünde politkadan uzaklaşma değildir. Faşizmin bundan amacı, kitleleri şartlandırarak kendi politikalarına angaje etmektir; Faşizm karşıtı politikalarından "arındırmaktır". Açıktır ki bu da politikadır. Şartlandırma ve kandıрма yoluyla da olsa bir politizasyon söz konusudur. İşte bu anlamda Evren-Özal çetesi başarıya ulaşma-

Devamı s.11'de

MİLİTANIN SÖZLÜĞÜ

Hazırlayan: Jar PEŞENGLİ

PARTİNİN TEMEL ÖRGÜTSEL PRENSİPLERİ

Partinin temel örgütsel prensipleri; partinin toplum içindeki rolünü ve sınıfsal özünü ifade eden, partinin iç politik bağlarını, aynı şekilde diğer örgütlerle karşılıklı ilişkilerini belirleyen teorik ilkelerdir. Program temelleriyle birlikte bu teorik ilkeler, partinin karakter ve tipini belirler. Örgütsel prensipler, partinin gelişme yasalarını yansıtır. Partinin örgütsel prensiplerine; partinin, işçi sınıfının ileri, bilinçli müfrezesi oluşu, işçi sınıfının örgütsel kolu, örgütlülüğünün en yüksek biçimi, işçi sınıfı ve emekçi yığınlarla bağları, bütün örgüt ve üyelerinin birliğinin gerçekleşmesi, demokratik merkezcilik, enternasyonalizm prensiplerinin oluşumu v.s dahildir.

Örgütsel prensipler, partinin; ideolojik, teorik ve politik esaslarından ayrılmazlar. Bunların önemi, Lenin'in "Ne Yapmalı?" (1902), "Örgütsel Görevlerimiz Bir Yoldaşa Mektup"(1902) "Bir Adım İleri İki Adım Geri" (1904) "Solculuk-Komünizmin Bir Çocukluk Hastalığı"(1920) eserlerinde vurgulanmıştır.

Temel örgütsel prensipler, ideolojik-teorik ve politik prensiplerle örgütsel birliği tamamlar. Örgütsel birlik olmadan gerçek ve kalıcı bir birliğe ulaşılamaz, partinin pratik çalışmalarında bir birlikten söz edilemez. "Örgütsel prensip esasları üzerinde, parti; iktidar olma, fikirler prestijini iktidar prestijine dönüştürme, partinin alt organlarını üst organlarına tabi kılma anlamına gelen örgütsel bir güç haline gelir" (V.İ.Lenin, T.Eser. c. 7, sf. 338-339). Lenin'e göre, kapitalist boyunduruktan kurtulmak için işçi sınıfının elindeki yegane silah, örgüttür.

Değişik temel örgütsel prensipler arasında çok yönlü bağ ve ilişkiler olması dolayısıyla bunların bir sistem olarak ele alınması gerekir.

V.İ.Lenin, temel örgütsel prensipleri, K.Marx ve F.Engels' in ideolojik-teorik mirası, Rusya ve uluslararası işçi hareketinin deneyimi ışığında geliştirdi. Bu temeller üzerinde, Lenin sadece Rusya'daki kapitalizme, Çarlığa karşı değil, genel olarak emperyalizme karşı başarılı mücadele vermek için yeni tipte bir parti yaratılmasının gereğini kanıtladı. O'nun temel örgütsel prensiplerinin geçici olmayan enternasyonal nitelikleri vardır. Farklı ülkelerin somut tarihsel koşullarına bağlı olarak bu temel örgütsel prensipler farklı biçimler altında gerçekleşirler.

Kürdistan Öncü İşçi Partisi, Leninist temel örgütsel prensipleri, ne geçici ne de üzerlerinde konuşturulması "gelenekleşmiş" ama içi boş veriler olarak görüyor. Bu prensiplerin ülke ve parti gerçekliğimizde, teorik ilkelerden pratik-reel kurallara, "geneklere" dönüştürülmesi, savaşım süreci içinde sağlamaştırılmaları PPKK'nin partisel yetkinleşme gündeminden inmeyecek bir gereksinimdir. Bu süreç, kesintisiz ve kalıcı olmalıdır, olacaktır.

PARTİ YÖNETİMİNİN PRENSİPLERİ

Parti yönetiminin prensipleri; partinin, politik, örgütsel ve ideolojik eğitimsel işlevinin yaygınlaştırılmasını sağlayan toplumsal ve politik örgütlerle karşılıklı ilişkilerini belirleyen ve kontrol eden sağlam sosyal-politik tavır, koşul ve ilkelerdir. Bunlar partinin yasalıklarının bilinçli, amaca yönelik ve planlı olarak kullanılmasının pratik deneyimin, bilimsel tanımların kaynaştırılarak kristalizelemeleridir.

Parti yönetimin prensipleri üç ayrı temel grupta toplanır; ilk grup, genel yada diğer bir deyimle uluslararası prensiplerdir. Bu prensipler, partinin tüm varlığı boyunca kullanılan prensiplerdir ve şunları kapsar: Toplumsal yaşamdaki olgulara sınıfsal

bakış açısı, teori ve pratiğin birliği, intikal, yığınların deneyimi ve yaratıcı inisiyatifine dayanma, karar alma sırasındaki bilimsel verileri dayanma ve başarıları kolektif olarak alma, örgütsel ve ideolojik-teorik eğitim çalışmalarının birliği, yerine getirilen çalışmalara eleştireli bakış açısı, kadroların seçimi, dağılım ve eğitimi, parti politikasının ve kararların uygulanıp uygulanmadığının kontrol edilmesi v.s.dir.

İkinci grup, belli bir aşama için genel olan prensiplerdir. Bu gruptaki prensipler devrim öncesi veya devrimden sonra partinin yönetici olduğu dönemin prensipleridir. Üçüncü grup ise, ekonomik, bilimsel, teknolojik ilerlemenin, kültür, propaganda, ajitasyon, basın, sosyal yaşam, askeri inşa, uluslararası ilişkiler, diğer toplumsal ve politik organ ve örgütlere veya devlete dair prensipleri belirleyen özel ve genel yönetim prensipleridir. Parti içi yaşamın yönetilmesinde, partinin yapısal bölümleri arasındaki bağ ve ilişkileri, partinin öz yönetiminde, seçim ve yönetim organlarının kontrolüne, parti kararlarının alınma ve uygulanmasında parti üyelerinin katılım kurallarını belirleyen temel oluşturu prensip yani demokratik merkezcilikliktir.

TKP TEZLERİ

Başarfaşı S.7'de

ayrı devlet kurma yönünde kullanmaya kalkışrsa buna karşı önmek alacağını daha şimdiden dost düşman herkese ilan ediyor ve zaten kendi önerisinin de salt "kültürel haklar" olduğunu göstermiş oluyor.

ULUSAL
BİR OTORİTE İÇİN
İLERİ!

KADERİNİ TAYİN HAKKINDAN KÜLTÜREL HAKLARA !..

- 2 -

M. CIWAN

TKP Ulusal Konferans Tezleri'nin ayırdedici özelliklerinden biri de, ele aldığı diğer kimi konularda olduğu gibi, Kürt ulusal sorununda da, perspektiflerini, çözüm önerileri ve taktiklerini somut gerçeklerin çözümlemesi üzerine inşa etmek yerine tam tersi bir tutuma girmiştir. "Tezler" önce kendince perspektif, çözüm önerileri ve taktikler saptamakta, daha sonra da somut gerçeğin çözümlemesini pesinen belirlenmiş perspektif ve taktiklere uydurmaya çalışmaktadır. Böyle olunca da çoğu kez ortaya çelişkili tablolar, tezlerin unsurları arasında tutarsızlıklar ve hatta tartışılması anlamsız olan saçmalıklar çıkmaktadır.

Örneğin daha önce bir bölümüne değindiğimiz şu belirlemeye ne denilir:

"TKP'ne göre, Türkiye Kürdistanı'nın sömürge statüsünde olduğu görüşü ve soyut olarak iki ayrı ülkede, iki ayrı işçi sınıfından, iki ayrı komünist hareketin varlığından sözedilmesi ne gerçekleri yansıtmıyor, ne de böylesi yaklaşımlar Kürt ulusal bilincinin gelişmesine yardımcı oluyor." (TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi: Barış ve Ulusal Demokrasi Programı s.40)

Bu belirlemede, TKP tarafından reddedilen dört ayrı konu var:

- Türkiye Kürdistanı'nın sömürge statüsü,
- T.C. devleti sınırları içinde iki ayrı ülke olduğu gerçeği,
- İki ayrı işçi sınıfının ve
- İki ayrı komünist hareketin varlığı.

Bunlardan birinci ve sonuncu maddeler siyasal kategorideki olgulardır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Türkiye ve Kürdistan sol hareketi içinde bu iki nokta üzerinde farklı görüşler ortaya konmuştur. Kürdistan halkının boyunduruk altında olduğu gerçeğini herkes kabul et-

mekle beraber, bu boyunduruk biçiminin statüsünün ve adının ne olduğu konusunda farklı görüşler ileri sürmektedirler. Aynı şekilde komünist hareketin varlığı da siyasal bir kategori olup bu konuda da farklı görüşler var. Kürdistan'da, Kürdistan işçi sınıfının siyasal temsilcisi olarak ayrı bir komünist partisinin varlığını gerekli ve zorunlu görenler olduğu gibi, bunun tersini savunanlar da var.

Ama ikinci ve üçüncü maddedeki olgular, sosyal kategoride yer alan somut gerçeklerdir. İki ayrı komünist hareketin varlığını yadsımakla iki ayrı işçi sınıfının varlığını yadsımak arasında dağlar kadar fark var. Milliyetleri ne olursa olsun tüm işçilerin birlikte örgütlenmeleri gerektiğini savunursanız bir gerçeği inkar etmiş olmazsınız, ama farklı milliyetlerden işçiler yoktur dersiniz, gerçeği inkar etmiş olursunuz. Çünkü bugün T.C. devleti sınırları içinde milliyeti ve ülkesi Türk işçi sınıfından ayrı olan bir işçi sınıfı vardır. Bu realite Türkiye'nin çok uluslu bir devlet olmasından geliyor.

Eğer iki ayrı işçi sınıfı yoksa iki ayrı köylülük, iki ayrı burjuva, dolayısıyla iki ayrı halk ve iki ayrı ulus da yoktur. Gerçekten de iki ayrı işçi sınıfı olmadığı yolundaki saçma mantığın doğal sonucu iki ayrı ulus da olmadığıdır.

İki ayrı ülke sorunu da böyledir. Bir ulus oluşturulan temel etmenlerden biri de onun toprak birliğinin, yani ülkesinin varolmasıdır.

TKP'nin Ulusal Konferans Tezleri Kürdistan'ın sömürge statüsünü, iki ayrı komünist hareketin varlığını pesinen önyargılarla reddettiği için buna uymaya çalışacak gerekçeler ararken iki ayrı ülkenin varlığını reddediyor ve nihai olarak iki ayrı halkın (ve ulusun) varlığını, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız

devletini kurma hakkını yadsımaya götürecektir, onu "başka bir ulusun topraklarında yaşayan, azınlık durumuna düşürme tezlerine malzeme edilmeye çalışılan iddialara sarılıyor.

Oysa bu belirlemeler, tezlerin doğmatik ve ilkel mantığının sandığı gibi birli diğerini doğuran zincirleme bağlara da sahip değil. Yani sömürgecilik statüsü hemen iki ülkenin varolmasının ardından geliyor. İki ayrı ülkenin varolması gerçeğine ek olarak, iki ülke arasındaki boyunduruk, bu boyundurukun ekonomik ve siyasal biçimi sömürgeci statünün olup olmadığı gösterir. Aynı şekilde, iki ayrı ülke ve iki ayrı işçi sınıfı gerçeğinin kabul edilmesi de doğrudan doğruya ardından iki ayrı ya da tek bir komünist hareketin varlığı sonucunu doğurmaz.

Tek ya da iki ayrı komünist hareketin varlığı sorunu, her iki ülkedeki (yani egemen ve egemenlik altındaki ülkelerdeki) toplumsal savaşım süreci ve devrimci gelişme düzeylerine bağlı olarak çözülür. Eğer Kürdistan'daki toplumsal savaşım süreci ve devrimci gelişme, Türkiye'dekine bağlı olarak geliyorsa ve onun tarafından yönlendiriliyorsa bu taktirde tek bir komünist hareketin varlığından sözetmek, yok eğer onun tarafından yönlendirilmiyor ve ona bağlı olarak değil de ayrı bir gelişme süreci ağır basan yanıysa o taktirde de "iki ayrı komünist hareketin varlığı"ndan sözetmek gerekir.

Tezler bilincili ya da bilincsiz işçilerin (ve dolayısıyla işçi sınıflarını) farklı ulusal kökenden olmalarını gerçeğiyle, işçileri ulusal

kökenerine göre bölmeme, ayırmama, ayrı örgütlememe gerekliliğini birbirine karıştırıyor. Komünistlerin reddettiği işçilerin ulusal kökenerine göre örgütlenmesi sorunudur.

Künkü onların ayrı ya da birlikte örgütlenmeleri gereğini doğuran ulusal kökenleri değil, ülke devriminin ve siyasal iktidar savaşımının öngördüğü gereklere.

KÜRT ULUSAL SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ KÜLTÜREL HAKLARIN SAĞLANMASINA İNDİRGENİYOR

Daha önce de belirttik. Tezlerin "TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi: Barış ve Ulusal Demokrasi" adlı broşürünün "Demokrasi mücadelesi ve Kürt halkı" alt başlıklı bölümünde "Kürt sorununun çözümünü, ancak Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını elde etmesiyle sağlanabilir. Tersî durumda Kürt halkı kendini özgür hissetmeyecektir" belirtmesi var.

Ama hemen ardından şu belirlemeyi yapmakta da kendisini zorunlu hissediyor: "Kürt halkının ayrılma hakkını savunma, bu hakkın mutlaka ayrılma, ayrı devlet kurma yönünde kullanılmasından yana olmak anlamına gelmiyor" (a.g.b., s.38). Tezlerden aktardığımız bu sonuncu tespit tek başına alındığında genel bir doğruyu içeriyor. Ama adı geçen broşürün daha sonra gelen tespitleri ve diğer broşürlerde "Ulusal Demokrasi"nin Kürt sorununa ilişkin yerine getireceği görevler konusundaki öneriler ışığında değerlendirildiğinde, bunun genel bir doğruyu tekrarlamak için değil, "tayin hakkı"nın savunmaktan vazgeçme yolunda inişe geçmek için araya yerleştirildiği anlaşılır.

Künkü sözkonusu bölümün hemen ardından gelen sayfada "ama" dercesine şu tespit yapılıyor:

"Bugünün sorunu, Kürt halkının kendi kaderini tayin edebilmesinin koşullarını yaratabilmesinin sorunudur. Bu sorun Türkiye'nin demokratikleştirilmesi sorunudur" (a.g.b., s.39). Böylece önce geçmenin hazırlıkları tamamlanmış oluyor.

Artık sıra inişe geçmeye; bugünkü demokrasi mücadelesinin Kürt ulusal sorununa ilişkin görevlerini somutlaştırmaya geliyoruz:

"Kürtçeye konan yaşağın kaldırılması, Kürt halkının varlığı-

nın tanınması, Kürt halkına kendi dilinde yayın ve eğitim hakkının sağlanması, Kürt yurttaşlarının eşit haklılığının (dikkat edilirse bir ulusa değil, tek tek yurttaşlara tanınan bir hak eşitliğidir bu ve ulusal hak eşitliğinden tamamiyle farklıdır-b.n.) güvence altına alınması ve Kürtlerin istemlerini özgürce dile getirebilecekleri koşulların yaratılması, demokrasi mücadelesinin bugünkü temel görevleridir" (a.g.b., s.39). Görüldüğü gibi bir önceki alıntıda yer alan bugünün görevi olarak "tayin hakkının koşullarını yaratmaktan" hemen vazgeçilerek bu sefer görev "kültürel hakların sağlanması koşullarını yaratmaya" indirgeniyor.

Artık görev bu çerçeveye indirgindikten sonra, TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri'nin diğer broşürlerinde talepleri somut olarak ortaya dökülüyor.

Tezlerin "Ulusal Demokrasi Alternatifi" adlı broşüründe, "Diktatörlük rejimine bütün sonuçlarıyla son vermek için ulusal demokratik hükümet ilk gündemin" kimi diğer önlemlerin yanında şu önlemleri de gerçekleştirmelidir: "Kürt halkı üzerindeki baskıların durdurulması, Kürt nüfusun yaşadığı bölgedeki kuşatma durumuna son verilmesi" (s.12).

"Ulusal Demokrasi"nin anayasasında da şu maddede yer almaktadır:

"Türkiye Cumhuriyeti Kürt halkının varlığını tanıyan, ulusal baskıyı yasaklayan, Kürt yurttaşların anayasal hak eşitliğini güvence altına alan, onların kendi dillerinde yayın ve eğitim hakkını kabul eden bir devlettir." (s. 13)

Aynı broşürün "Temel Hak ve Özgürlükler" alt başlıklı bölümünde de:

"Kürt halkının ağırlıklı olarak yaşadığı bölgelerin görece geri kalmışlığı dikkatte alınarak bu bölgelerin gelişmesinde özel önlemler alınması devletin yükümlülüğü olmalıdır" (s.18) denmektedir.

Tezlerin Kürt ulusal sorununa ilişkin, bölgesel özerklik anlamına bile gelmeyen "kültürel haklar" önerisi gerçek somutluğuna "Ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi" adlı broşüründe eri-

şerek, tüm manzarası tamamlanmış bir tabloya dönüşmektedir: Bu broşürde artık sorun bölgesel dengesizlik sorunudur. "Bölgesel oransızlıkların azaltılması, geri kalmış bölgelerin gelişmesi için.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu İfe Orta Anadolu'nun kimi yöreleri hem yatırımlar, hem de devletin sosyal hizmeti ulaştırması bakımından yörece geri bırakılmış ve ihmal edilmiştir. Bu olumsuzlukların azaltılması ve ülkenin bir kesiminin sürgün ve mahrumiyet bölgesi olmaktan çıkarılması gerekir" (s.28).

Tezler bunun için de sanayileşme tarım ve toprak reformunun yanında sosyal reform programları önererek GAP projesinin bu çerçevede uygulanması gerektiğini dile getiriyor. Bunlara ek olarak da şunları öneriyor:

"Açıktır ki, Kürt halkının demokratik hakları tanınmadan onun yaşadığı topraklarda gelişip, kalkınmasının demokratik koşulları yaratılmadan, hiç bir proje ve program başarılı sonuçlar vermez.

Devlet Doğu'ya asker, polis, jandarma alarak, söven asimilasyon politikalarını uygulamak, terör estirmek için değil, yeni yatırımlar ve hizmetler sunmak için gitmeli, Kürt halkının kendi dilinde yayın ve eğitim hakkı tanınmalı böylece gerçek anlamda bir bölgesel kalkınma için gerekli koşullar yaratılmalıdır" (s.29).

Ayrıca:

"Sanayileşmede bölgelerarası oransızlıkların giderilmesine yönelmelidir. Bunun için bugün geri kalmış bölgelere, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya özel bir önem verilmelidir. Bura-

ya bir çok yeni organize sanayi bölgesi kurulmalıdır" (s.22).

Tezler böylece soruna ilişkin bütün talepleri sıralayıp, (ama her birini başka bir yere serpiştirerek) tamamladıktan sonra şu uyarıyı yapmayı da özellikle görev biliyor: "Aynı şekilde bölgelerarası bütünleşme de dikkat merkezinde olmalıdır" (s.22).

Böylece, hem anayasa maddesindeki önerisi hem de en son aldığımız uyarısıyla, gelecekte Kürt halkı ayrılma hakkının

Devamı S.5'te

BİR CİNAYET VE ÖĞRENCİ PROTESTOLARI

23 Ekim 1986 gecesi saat 10'da, İstanbul Altunizade Öğrenci Yurdu banyosunda, kendini astıktan üç saat sonra arkadaşları tarafından farkedildi İSA TANRIVERDİ.

Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okuyan İsa, eğer atılmıştıydı 3. sınıfta okuyacaktı bu sene. Birinci sınıftan "veremediği" iki dersi vardı: Roma Hukuku ve Medeni Hukuk. Son sınav hakkında da yeterli notları "alamamıştı". Hocaların millimetrik ölçü cetvellerine göre Roma Hukuku'ndan 22, Medeni Hukuk'tan'ta 31 puan almıştı. Düşünebiliyor musunuz, matematik, fizik ve hesaba dalayı başka bir ders değil de, Roma Hukuku, Medeni Hukuk kağıtları okunuyor ve 22, 31 gibi puanlarla değerlendiriliyor. Evet, 30 değil de 31. Nedir acaba 31'in ölçütü? Hangi aletle ölçüldü?

Kağıtları okumadaki keyfilik verilen rakamlarla da açıkça ortaya çıkıyor. Üstelik, her anfiye 150-200 kişinin sıkıştırıldığı, kitapları ezberleyenlerin sınıf geçtikleri bir eğitim sisteminde başarılı ve başarısız diye öğrenci ayırmak kadar gülmünç bir değerlendirme olamaz. İşte bu kadar saçma, bilinc dışı, keyfi bir değerlendirme ve bir o kadar bilim dışı bir kurum olan YÖK'ün 44. maddesi gereğince okuldan atıldı İsa Tanrıverdi. Sorun son bağlamda, hocaların kağıtları değerlendirme yöntemini de aşar. Çarpık, ezbere, "ineklemeye" dayalı bir "başarı" dayatılıyor YÖK'ün 44. maddesiyle. Temelini bu maddeden alınan "doldur-boşalt" politikası sonucu, yaşamını üniversiteye bağlayan ve sonradan atılan bir öğrenci kendini asarak intihar etti. Başka bir deyişle, 44. madde, onun yaratıcısı YÖK, onun da yaratıcısı faşist diktatörlüğün elebaşları kanlı ellerini bir kez daha kana buladılar, bir can daha aldılar.

Gece saat 10'da arkadaşlarının dan ayrılıp, gizlice banyoya gi-

ren ve ortalıkta görünmemesi sonucu ancak 3 saat sonra banyoda asılı halde bulunan İsa Tanrıverdi'nin ölümü, olay gecesi, kaldığı yurttan büyük bir şok ve nefret yarattı. Altunizade öğrenci Yurdu, İstanbul'daki değişik üniversitelerden öğrencilerin kaldığı bir yurt. İsa'nın asılı olarak bulunmasından sonra, o ana kadar bir kışlaya döndürülen yurttan (aslında bütün yurtlar için, yurt değil de, Nazi öğrenci kampı demek daha doğru olur) kışla sorumlusu müdürün bütün keyfi ve insanlık dışı baskıları ve öğrencilere karşı tavırları birden değişmiş, eli-ayağı birbirine dolanıvermişti. Çünkü, ilişkisi olsun olmasın, herkesin İsa'nın ölümünü duy-makla, açık veya gizlice döktükleri gözyaşları bir oluvermiş; öğrenciler tepkilerini, nefretlerini nasıl, neye duyuracaklarını şaşırmış olmanın şoku altındaydılar. Yurt görevlileri İsa'yı hemen Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne götürdüler. Tabii ki götürüldükleri İsa'nın ölüsüydü. Görevlilerin dışında bir grup öğrenci de hastahaneye gitti.

Yurttan daha ne yapacağını şaşır an müdür, hemen polise haber verdi ve onları yurda çağırdı. Fakat öğrencilerin hepsi, polis-sin baskı ve tehditlerine al-dır-madan olayı değişik şekillerde protesto edip, 44. madde üzerinde konuşarak, İsa'nın kişiliğini gündemleştirerek, YÖK'e ve her türlü baskıcı uygulamaya duydukları nefreti dile getirdiler; sabaha kadar hiç uyumadan kantinde kaldılar.

Ertesi gün, M.Ü.Hukuk Fakültesi bahçesinde değişik üniversitelerden öğrencilerin katılımıyla çoğunluğunu M.Ü.Hukuk ve Teknik Eğitim Fakül-teleri öğrencilerinin oluşturdu-ğu 1500'e yakın öğrenci, Hukuk Fakültesi binası ve bahçesini işgal ettiler. Hazırlanan bir çelenk okul bahçesine konuldu. Sonradan dış kapıya konularak halkın görmesi sağlandı. O gün dersler boykot edildi, bir tek

öğrenci derslere girmede, öğrencilerin tümü İsa Tanrıverdi için saygı duruşunda bulundu. O güne kadar öğrencilere göz açtırmayan, bekçi gibi kapıda saç, sakal, giyim kontrolleri yapan, YÖK'ün sadık faşist dekanı Prof. Dr. Ergun Önen, paçaları tutuşmuş şekilde öğrencileri derslere girmek için ikna etmeye geldiğinde, öğrencilerin "yuh!" çekmeleri, "44.madde kaldırıl-sın!", "YÖK'e hayır!" sloganlarıyla karşılaştı ve geri gitmek zorunda kaldı. Okulda bulunan resmi, sivil tüm polislerin baskılarına, tehditlerine, dekan ve hocaların "rica"larına rağmen öğrenciler olayı protesto ederek, okul bahçesinde oturma, dersleri ve yemekleri boykot etme eylemlerini sürdürdüler.

Bu arada, bir grup öğrenci cenazenin ailesine gönderilmesi için para toplarken, bir grup öğrenci de Haydarpaşa Numune Hastanesi yetkililerinden cenazeyi istemeye gittiler. Fakat polis çoktan olaya el koymuştu. Öğrencilerin tepkilerinden korkan polis ve hastahane yetkilileri "otopsi yapılacak" bahanesiyle cenazeyi oradan alıp, Cerrahpaşa'da bulunan adli tıba götürdüler.

Okul bahçesinde bütün gün süren protestolar, 44. maddenin kaldırılması için toplanan imzalar, İsa'nın cenazesi için toplanan paralar ve cenazeyi teslim etme çabalarının başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra, öğrenciler dağıldılar. Pazartesi gününe kadar, Eskişehir'den gelen ailesiyle birlikte, cenazenin teslim alınması için çaba gösterildi.

Pazartesi günü sabahtan itibaren, 100'e yakın öğrenci hazırladıkları bir çelenkle Sultanahmet'te bulunan M.Ü.Rektörlük binası önünde toplandılar. Ve hazırlanan çelenk iki öğrenci tarafından rektörlük binası kapısına bırakıldı. Bu arada çelenği taşıyan iki öğrenci gözaltına alındı. Öğrencilerin göz-

altına alınmaları büyük tepkiyle karşılandı. Bütün öğrenciler rektörlük binasının karşısında bulunan ceddede oturmaya başladılar. İki öğrenci serbest bırakılmadan buradan kalkmazdı diyerek protestoya başladılar. İşin kötüye gideceğini anlayan rektör ve siyasi şube polis şefi, öğrencilerden üç kişilik bir temsilci grubuyla görüşmeyi kabul etmek zorunda kaldılar. Görüşmeden sonra iki öğrenci serbest bırakıldı.

Bu arada, öğrenci sayısından iki misli fazla resmi ve sivil polisin varlığı da göze batıcı ölçüdeydi. 1000'e yakın öğrencinin fotoğrafları neredeyse hepsi tek tek olacak şekilde 100'e yakın sivil polis tarafından çekildi. Gerçekten de bu "sivil fotoğrafçılar"ın sayısı, çok kalabalık bir grup oluşturan gazetecilerin sayısını da aşmaktaydı.

Gözetilene alınan iki öğrencinin serbest bırakılmasını sağlayan görüşmede, öğrenci temsilcileri, 44. maddenin insanları intihara kadar yönelten insanlık dışı bir uygulama olduğunu ve acilen kaldırılması gerektiğini rektöre söylediler. Rektör Prof. Orhan Oğuz da, Doğramacı'nın sağ kolu olduğunu kanıtlarcasına, öğrencileri oyalamaya, kandırmaya ve sorunu geçiştirmeye çalıştı.

Belli bir süre Sultanahmet'te protestolarını sürdüren öğrenciler; bu sefer de, İsa'nın cenazesini almak için Cerrahpaşa'ya adli tıba doğru yürüdüler. 1000'e yakın öğrenci YÖK aleyhine sloganlar ve protestolarla yola koyuldular. Bu arada Aksaray ya kınında çok sayıda öğrenci gözetilene alındı. Basında çıkan haberlerde bu sayı altı olarak verilmişti. Ama kesinlikle asıl sayı bundan fazlaydı. Öğrencilerin yürüyüşü polisin baskı, tehdit ve korkutmaları altında yapıldı. Cerrahpaşa'ya varıldığında, hiçkimse adli tıba sokulmadan, cenazenin yalnızca ailesine teslim edileceği belirtildi ve öğrenciler polis baskısıyla dağıtıldılar. Cenaze, İsa'nın ailesine üç dört gün bekletildikten sonra verildi. İsa Tanrıverdi'nin babası da "Bu çocuk insan değil miydi? Kaç gündür hayvan muamelesi

yapılarak oradan oraya götürülüyor. Bize niye erken haber verilmedi? YÖK'ü ve hocaları protesto ediyorum" diyerek, bu olaydaki tepkisini gösterdi.

Cenaze ailesine teslim edildikten sonra ertesi gün gözetilene alınan öğrencilerden bir kısmı serbest bırakıldı. Fakat bu sefer de korkunç bir soruşturma başlatıldı.

M.Ü.Hukuk Fakültesi Dekanı siyasi şube işbirliğiyle ve siyasi polis şefiyle polislerin dekanı odasına girip çıkmalarıyla, öğrenciler hakkında soruşturma başladı.

Bir hafta boyunca, gerek siyasi polis tarafından çekilen, gerekse gazetelerde çıkan olayla ilgili bütün fotoğraflar tek tek kesilerek dosyalanmış ve bütün gazetelerdeki kupürler kesildikten sonra, okulun öğrenci işleri bürosunda bulunan öğrenci fotoğraflarıyla kupürler ve polisin çektiği fotoğraflar karşılaştırılarak, protestoya katılan öğrenciler tespit edilmeye çalışıldı. Ve bütün bunlar siyasi şube ekipleri denetiminde, Dekan ve diğer bazı öğretim üyelerinin işbirliğiyle yapıldı. Fotoğraflar karşılaştırıldıktan sonra, birçok öğrenci Dekan'ın odasına çağırıldı. Soruşturmalar hala da sürmektedir. Tespit edilenler tek tek çağırılıp, okuldan atılma, gözetilene a-

lınma tehditleriyle baskı altında bulundurulup gözdağı verilmeceği isteniyor.

Evet, beş yıl boyunca yüzlerce öğrencinin intihara teşebbüs etmelerine, binlercesinin "YÖK tedirginliği" hastalığına tutulup psikolojik tedavilerden geçmelerine, bunalımların had safhaya ulaşmasına neden olan, hayvanlaşmanın eşliğinde bir insan tipi yaratmaya çalışan YÖK, daha altıncı yılına adım atmadan bir can daha aldı ve Doğramacı ile Evren-Özal faşist cetesi, bir insanın daha kanına girerek onu katlettiler.

YÖK'ün altıncı yılında öğrenci gençlik, yeni kurbanlara son vermek, özerk-demokratik üniversiteye ulaşmak için; örgütlü bir şekilde ve kitleselleşmeye yönelerek, akademik-demokratik savaşım bayrağını boyutlandırmaktadır.

Kendisi için gerçek anlamda özerk ve demokratik bir üniversitenin, ülkesinin kurtuluşu ve demokratik bir halk iktidarına denk düştüğünün bilincinde olan Kürdistan gençliği; her alanda olduğu gibi, ortak amaçlar doğrultusunda, ortak savaşım belgisiyle Türkiye gençliğiyle savaşım alanlarını paylaşmakta, demokratik istemlerine sahip çıkmaktadır.

Turcel Dilan

...KAMIŞLI'YA KURŞUN YAGDIRDI

Bastarafi S.1'de

Faşist Diktatörlük!", "Kahrolsun Faşist Türk Zulmü!", "Kahrolsun Faşist Evren Diktatörlüğü!" gibi sloganlar, yer yer yürüşün sessizliğini bozuyordu.

Şehit düşen Semir Hisko'nun evi önünde açılan çadırı, binlerce Kürt başsağlığı dilemek ve şehit ailesiyle dayanışma göstermek için ziyaret etti.

PPKK, KUK-SE ve Kürdistan Demokratik Halk Partisi de ortak bir delegasyonla şehit evini ziyaret ettiler. Bu örgütler adına yapılan ortak konuşmada özette şu görüşlere yer verildi: "Şehit bizim de şehidimizdir. Acı hepimizindir. Sömürgeci boyunduruktan kurtularak bağımsızlığına kavuşmuş bir Kürdistan'da Kürt halkının kurşunlanması son bulacaktır. Bu olayın, yani Semir

Hisko'nun katledilmesi, ailesinin yurtsever bilincini daha da bileyeceği inancındayız".

Bu konuşmaya karşılık, şehit ailesinden birisi yaptığı konuşmada şöyle dedi: "Bizimle dayanışma göstermeniz, bize sahip çıkmanız acımızı hafifletiyor. Görüyoruz ki, Kürt halkı ve onun yurtsever-devrimci örgütleri bizi yalnız bırakmadı. Biz de yurtseverliğin gereklerini yerine getirmede geri kalmayacağız. Bu olay, dost ve düşmanımızın daha iyi tanınmasına neden oldu".

Faşist Türk askerlerinin bu barbarca saldırısı, halk arasında nefretle yankılandı. Halkın sömürgeci düşmana karşı birlik ve beraberliği bu olayla daha da pekişti.

Peşeng Muhabiri

DDKAD DAVASI...

Baştarafı S 1'de

toplumsal mücadeledeki yeri ve önemini kavramanın somut bir ürünü olarak 29 Ekim 1977'de, genel merkezi Diyarbakır'da olmak üzere kuruldu. Ülkemizde kadın hareketini örgütlemenin bilincini paylaştan 10 kadar kadının girişimiyle başlayan DDKAD örgütlenmesi, kadınlarımızın özgün demokratik taleplerini ülkemizin temel sorunlarına sıkı sıkıya bağlayarak savunma ve bu uğurdaki doğru taktiklerin pratikte uygulanması sayesinde kısa sürede binlerce kadını etki alanına aldı.

"ANALAR ÇOCUKLARINIZA ANADİLİNİ ÖĞRETİN"

Asimilasyonun ve yabancılaşmanın neden olduğu tahribatları asgariye indirmek amacıyla "Analar Çocuklarınıza Anadilini Öğretin!" şiarını aylarca ana tema olarak işleyen DDKAD'ın, "Anadil Egitim" talebinin kadın hareketi içinde yığınsallaşmasına da büyük katkısı oldu.

Özgün somut taleplerden yola çıkmadan kadın hareketinin örgütlenemeyeceğinin, örgütlense bile yığınsallaşamayacağını bilincinde olan DDKAD öncüleri, işe mütavazi çalışmalarla başladılar. Oluşturulan çalışma grupları kısa sürede; dil, folklor, müzik, dikiş, okuma-yazma gibi konular üzerinde çalışmalara başladılar.

Çağdaş anlamda, Kürt halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin daha ileri mevziler elde etmesi için kadınları mücadeleye alanına çektiler. Kadın hareketinin örgütlenmesi hakkında ülkemizde çok az deneyim varken başlatılan bu çalışmalardan, tüm olumsuz koşullara rağmen kısa sürede olumlu sonuçlar aldılar.

16 Kasım 1978 tarihinde Sive rek mitinginde, 12 Mayıs 1978'de Bismil mitinginde, 1 Mayıs 1979'da Bitlis mitinginde, her yaşta binlerce kadını DDKAD flaması altında hep birlikte "YAŞASIN KADINLARIMIZIN ÖRGÜTSEL VE HAREKET BİRLİĞİ" sloganını haykı-

rırken görenler, Kürt kadın hareketinin vardığı boyutu ve bu boyutta DDKAD'ın etkin rolünü bazı koşullanmalarla rağmen teslim etmek zorunda kaldılar. DDKAD, mücadeledeki bu yığınsal etkinliği ile çoğu erkeğin kafasına yerleşen sadece "çocuk doğuran, ev hizmeti yapan, akli toplumsal sorunlara emeyen" şeklindeki koşullanmaları yavaş yavaş kemirmeye başladı.

DDKAD ULUSLARARASI DEMOKRATİK KADIN HAREKETİNİN BİR MÜFREZESİDİR

DDKAD uluslararası demokratik kadın hareketinin mücadelesine de büyük önem veriyor; kendisini bu hareketin ülkemizdeki bir müfrezesi olarak görüyordu. Uluslararası Demokratik Kadın Federasyonu'nun mücadelesini tanıtmak üzere ülkemizde çeşitli toplantılar düzenleme ve 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü'nü yığınsal olarak kutlama geleneğini başlatma onuru da DDKAD'a aittir.

Ülkemizde her boydan sapaının barış mücadelesini gülmecelere konu ettiği bir dönemde, DDKAD barış için mücadelelerin önemini ve bu mücadelede kadının rolünü 1978'de şöyle izah ediyordu: "Bir insanı karnında taşımanın, ona kan vermenin, can vermenin onurunu tadan analar, insanların öldürülmesine de karşı çıkmak zorundadırlar. Ülkemizde yeni yeni gelişen, canlanan devrimci demokrat kadın hareketinin önündeki en büyük görevlerden biri de savaşa, sömürüye, ırkçılığa ve silahlanmaya karşı, barış için savaşım vermektir".

8 MART ULUSLARARASI KADINLAR GÜNÜNÜ KUTLAYAN KADINLARIN 8 YIL CEZAYA ÇARPTIRILDIĞI BAŞKA BİR ÜLKE VAR MI?

DDKAD'ın, kadınlarımıza kişilik kazandıran bu onurlu mücadelesi, halkımız ve halkımızın ulusal demokratik güçlerinin

saygısını ve sempatisini kazanırken, sömürgeci güçlerin nefretini kazanıyordu. Bu nedenle DDKAD üye ve yöneticileri ta kuruluşun itibaren sömürgecilerin kolluk kuvvetlerini saldırılarına hedef oldular. Hemen hemen DDKAD'ın tüm çalışmaları soruşturmaya uğradı.

DDKAD üyelerinin ilk davası, 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü nedeniyle, 10 Mart 1979'da Diyarbakır'da düzenlenen gece üzerine açıldı. Bu davanın iddianamesinde askeri savcı, gece düzenleme komitesine bir yıl ceza isterken, faşist darbe- den sonra iddianameyi değiştirerek 15 yıla kadar ceza istedi. İşte 7 yıldan fazla bir süreden beri süren mahkeme, 21 Kasım'da sonuçlandı. Altı üye ve yöneticiye 8'er yıl zindan cezası, 2 yıl 8'er ay sürgün cezası ve ömürboyu kamu hizmetlerinden men cezası verildi.

DİKTATÖRLÜĞÜN BÜ BARBARLIĞI TEŞHİR EDİLMELİDİR

Kürdistan tarihi, sömürgecilerin bu cezalardan daha ağır, toplu idam şeklindeki barbarlıklarıyla doludur; Fakat, Türkiye Kürdistanı'nda ilk kez bir kadın örgütü yargılanıp Kürt kadınları böylesi vahşi cezalara çarptırılıyorlar. Ayrıca bu cezalar Türkiye'nin "demokrasie geçtiği" demagogilerinin çeşitli uluslararası platformlarda yapıldığı bir döneme rastlıyor. Bu nedenle Türkiye'de nasıl bir demokrasinin varolduğu bu somut barbarlık örnek gösterilerek aynı platformlarda anlatılmaktadır. Uluslararası kamuoyu, Türkiye'de ve Kürdistan'da barbarlıkların sınırsızlığını daha açık bir şekilde anlamalıdır.

12 Eylül 1980'den önce binlerce kadını eylem alanlarına çeken demokratik kadın hareketi, 12 Eylül'den sonra da cezaevlerinin kapılarına dayanarak, yürüyüşler yaparak onurlu varlığını ispatladı. Bundan sonra da geçmişin deneyimlerinden yararlanarak, daha da yetkinleşip tarihi rolünü yerine getirecektir. Sömürgeci mahkemelerin bu vahşi cezaları kadınlarımızın örgütsel ve hareket birliğine yönelik çabalarını engelleyemeyecek tir●

DEPOLİTİZASYONUN BOYUTLARI VE ÖTESİ

Baştarafı S.3'te

dı. Geniş yığınları faşist politikayla şartlandıramadı.

Ama faşist diktatörlüğün alternatifine gelindiğinde, sorunların esas kaynaklarının neler olduğuna inildiğinde faşizme karşı olanların belli yönleriyle depolitizasyon çabalarının izlerini taşıdıkları görülmektedir. Korku ve ürkeklik tabuları geçmişe nazaran yavaş yavaş kırılıyor. Toplumsal muhalefet gelişiyor.

Ne ki çözümde berrak bir tercih sözkonusu değil. Seçim ve legal alanlardaki tepkiler başlıca ölçüt olamazlar; ancak depolitizasyon çabalarının devrimci mücadeleye inanan halk kesimlerinde irili ufaklı istikrarsızlıklar, esas doğru çözümü bilememenin arayışından da kaynaklanan bunalmışlar yarattığı bir gerçektir.

Değişik sosyal katmanlardan insanlar konuşulduğunda sorunların esas kaynaklarına ilişkin yorumlarda zayıflıklar, eksiklikler görülmektedir.

Komünist, devrimci demokratik parti ve örgütlerle ilgili kimi haberleri yalan ve demagojilerle süslenmiş bir biçimde burjuva gazetelerinden öğrenen kitlelerin, komünist ve devrimci demokratik güçler tarafından önerilen çözümler konusunda sağlıklı bilgi sahibi olmaları düşünülemez. Bu durumda kitlelerin yanlış veya eksik sonuçlara varma olasılığı büyüktür. Cunta tarafından sürdürülen yalan ve demagojilere dayalı karalama ve

çarpıtmalar; burjuva muhalefetin "İslah" çabaları eklenince kitlelerin karşı karşıya kaldığı zorluk ve engeller artıyor.

Sonuç olarak komünist ve devrimci demokratik güçler, depolitizasyon çabaları tutmadı, tek sesliliğe varılamadı tesbitleriyle yetinemezler. Bu tesbitlerle, toplumsal muhalefetin gelişmesi an-

cak bir yönüyle kavranabilir. Diğer yönü, yani faşizmin depolitizasyon çabalarının kitleler üzerinde bıraktığı etkileri de doğru değerlendirmek gerekir. Bu gerçek görülmeden madalyonun bir yanıyla avunup göklere çıkarılması, mînderde döğüşenleri dışardan alkışlamaktan öte bir anlam kazanmaz. Bu böyle biline!

YENİ BİR "LOZAN" A KAPANAN YOL

Baştarafı S.1'de

—Fiyatlar ve gümrükler gibi bazı ekonomik problemler çok kısa sürede çözülebilir. Ama özellikle bölgenin geleceği konusunda iki ülke arasında çok ciddi görüşmeler sürmektedir. Başbakan Turgut Özal tarafından getirilen bazı öneriler, başbakanımız Mîr Hüseyin Musavi tarafından çok ciddi biçimde takip edilmektedir. Bu öneriler üzerinde yürütülen görüşmelerin sonuç vermesi halinde, iki ülke ilişkilerinde büyük sıçramalar yaşanabilir.

— Teröre karşı işbirliğine mi yönelik?

— Bölgenin geleceğine yönelik ve siyasi yönü ekonomik yönünden daha kapsamlı.

İran ve Suriye arasındaki yakın ilişkilerin farkında olan ve Ortadoğu'daki saflaşmalarda açık bir taraf olduğu bilinen Suriye'nin dışlanarak bir çözüme varılamayacağını bilen Türkiye'nin aynı amaçlı görüşmeleri Suriye ile de yaptığı açıktır.

Halen görüşme kanalları açık iken ve Mart 1987 tarihinde İran Başbakanı Mir Hüseyin Musavi Ankara'da beklenirken, Türkiye'nin aniden tutum değiştirerek güdümlü burjuva basın aracılığıyla İran ve Suriye'yi hedef alan bir kampanya başlatmasının nedeni ne olabilir? Geçen yılın Temmuz ayında Ankara'da bildirilen Ürdün Büyükelçiliği Birinci Katibi Ziyad Satî'nin katili, güdümlü basın aracılığıyla neden Suriye ve İran temsilciliklerinde aranmaya ve bu iki devletin birçok vatandaşı polis tarafından gözaltına alınmaya başlandı?

Türkiye'nin bu yeni tutumu

ve buna yönelik kamuoyu oluşturma çabaları iki nedene dayanır: Birincisi, ABD ile yenilenen yeni "Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"nın imzalanma zemini ve zamanlamasıdır. ABD'ye Türkiye'deki üstlerini 1990 yılına kadar yeniden kullanma olanağı veren ve bir dizi ikili askeri etkinliği içeren bu anlaşma, kamuoyunda hiç tartışılmadan ve görültülü bir hava yaratılarak kotarıldı. Aynı zamanda Türkiye, bu anlaşmanın yarattığı olanaklarla, ABD ile birlikte kendisinin de saldırdığı etkinliğinin arttığı inancındadır.

İkincisi, Güney Kürdistan yurtsever güçleri arasındaki ittifakta İran'ın oynadığı rol Türkiye tarafından bilinmektedir. İran, Irakla olan sorunu, bir yönüyle de Saddam'a muhalif güçleri yetkinleştirerek çözmek çabasıdır. Bu durum, İran'ın Türkiye ile olan ilişki ve çelişkilerine yönelik tercihinin simdiki görünümü olup Türkiye'ye ulaşılan olumsuz bir mesajdır.

Görünen odur ki, faşist diktatörlük yaptığı tüm saldırı hazırlıklarına rağmen, Güney Kürdistan'a yönelik kapsamlı yeni saldırılar girişiminde başarıya ulaşamayacaktır. Kitlelerden önemli oranda tecrit olmuş olan Evren-Özal çetesi, Kuzey Kürdistan ulusal-demokratik halk muhalefetimiz, Güney Kürdistan halkının güçlü askeri direnişi, Ortadoğu ve dünyadaki yeni güç dengesi karşısında mağlup olma ve dağılıp gitmeye mahkumdur.

YASASIN
KÜRDİSTAN
ULUSAL
DEMOKRATİK
GÜÇLERİNİN
BİRLİĞİ

İsveç Basın-Yayınında DDKAD Davası

Ağır cezalarla sonuçlanan "DDKAD Davası" İsveç basın ve yayın organlarında geniş yer aldı.

İsveç televizyonu 9.12.1986 tarihli haber yayınında özetle, "1978'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü kutladıkları için 6 Kürt kadın 8'er yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı." derken; aynı gün, aynı haber daha geniş bir şekilde İsveç merkez ve çeşitli bölge radyolarının haber bülteninde defalarca tekrarlandı.

9 ve 10 Aralık tarihli gazeteler de olaya geniş yer verdiler. İs-

veç'in en büyük akşam gazetelerinden "Aftonbladet", Eşref Okumuş'un olayla ilgili haber-yorum ve roportajını, "Kadınlar Günündeki Konuşma İçin Cezaya Çarptırıldı" başlığı ile verirken, aynı tarihli, Uppsala'nın en büyük gazetesi de yine Eşref Okumuş'un olayla ilgili haber ve yorumuna resimlerle yer verdi. "Uppsala Nya Tidningen" adlı gazetenin konuya ilişkin 3 ayrı anabaşlığı şöyleydi: "Şimdi 8 yıl çarptırıldı", "Kadınlar Günündeki Konuşma İçin 8 Yıl Ceza Verildi", "Kürt

Olmak ve Ayrı Düşünmek En Zor Şeydir."

İsveç'in en büyük günlük gazetesi "Dagens Nyheter" adlı gazete de "TT" (ajans) kaynaklı haberinde, "Türk Askeri Mahkemesi İsveç Kürtlerini Cezaya Çarptırdı." şeklindeki haber başlığını kullandı. Bu başlığın altındaki haberde, DDKAD'ın kuruluş amaçlarını, ağır cezaların nedenlerini verdi.

Pêşeng Muhabiri
İsveç

DERSİM:

"Vatan" Korkusu

Sömürgeci Türk burjuvazisinin "vatan" korkusu, Kürdistan'ın genelinde vardır; ama bu korku bazı yörelerde daha açık göze çarpmıyor. Bu da, açtıkları ki kitlelerin politize olma boyutlarıyla bağlantılıdır. Öylesine bir korkudur ki, hangi hükümet başta olursa olsun niceliksel farklılıklar olmakla beraber esasa ilişkin "öntemler" hep aynı şekilde sür gelmiştir.

Kürdistan'ın dörtbir yanında

"Önce Vatan", "Ne Mutlu Türküm Diyene" sözlerinin yazdırılması herşeyden önce Kürdistan'da duyulan süreklî korkunun göstergesidir. Çünkü çok iyi biliniyor ki yalan ve demagojilere dayalı politikalar Kürdistan gerçekliğini gizlemeye yetmedi, halkı kurtuluş mücadelesinden alıkoymadı.

Sömürgecilerin bu korkusunun açıkça gözlemlendiği yörelerimizden birisi de Dersim (Tunceli)

dır. Sömürgecilerin duydukları bu korkunun kökleri Dersim İsyanı'na hatta daha öncesine uzanmaktadır. Dersim'de dedelerimiz, anne ve babalarımızın, çocuklarımızın kanlarının oluk oluk akıtılmasına, sürgünlere, yediden yetmişe uygulanan asimilasyona rağmen sürüp giden bir mücadele ve buna karşı duyulan bir korku vardır.

Burada yıldırma ve sindirme girişimleri türü biçimleriyle sürdürülüyor. Bir taraftan "bölücüler arama" bahanesiyle geniş kitlelere yönelik operasyonlar düzenleniyor. Öte yandan da gençliğin dikkatleri başka noktalarda yoğunlaştırılmak isteniyor. Vali'nin "gençler spor yapmaktan düşünecek zaman bulamıyorlar" sözü, yaşanan gerçeğin bir yönünü ortaya koyuyor. Şehrin girişindeki üç tepeye üç ayrı slogan yazdırılmış durumda. Bunlar; "Önce Vatan", "Ne Mutlu Türküm Diyene" ve "Büyük Başkanlar Bütün Milletten Birliği Sonucudur" sloganlarıdır.

Şehrin giriş-çıkışında genellikle kontrol vardır. İster sabah erken olsun, ister gecenin geç saatleri olsun bu kontrol değişmez. Polisler dört gözle gelip-gelen vasıtalarından inen veya binenleri "süzgeç"ten geçiriyorlar. Şehir içinde yaşananlar da, yıldırma ve sindirme girişimlerine tuz-biber ekliyor.

Ne ki tüm bunlar ulusal demokratik mücadelemizi durdurmaz. Korkunun ecele faydası yoktur.

Hıdır Munzur

KYB - İKDP İTTİFAKI

Baştarafı S.2'de

geçmişin (1975'in) acı deneyimleriyle birleştiğinde elbetteki her Kürdistanlı yurtsever örgüt ve kişi kaygı duymaktan haklıdır.

Fakat bir şeyi gözden kaçırmamak gerekir. Ele aldığımız son nokta hakkındaki kaygılar eğer bizzat iki gücün son birleşme kararlarına yüklenirse bu büyük bir yanlış olur. Çünkü son nokta hakkında kaygıya neden olan olumsuzluklar varsa (ki pek çok kez Kürt basınında, Pêşeng sayfalarında da dile getirilmiştir) bu "ittifak olayı"nın kendisinde değil bizzat ondan önce ve onun dışında vardır. Hatta "ittifak ola-

yı" böylesi olumsuzlukları pekiştirici değil, zayıflatıcı, boşa çıkarıcı tarihsel bir gelişme olabilir. O da bir koşulla: Ulusal demokratik temeller üzerinde en geniş muhalefet güçlerini de bağrında taşıyan hedefleri, çerçevesi belli siyasal bir temel üzerinde inşa edilmesi koşuluyla.

Taze umutlar mı, kaygılar mı gerçek olacak? Bunun cevabı, önumuzdaki dönemde Irak Kürdistanı'ndaki yurtsever parti ve örgütlerin özellikle de İ-KDP ile KYB'nin bu yazımızda sorduğumuz sorulara verecekleri cevaplarla açığa çıkacak.

PÊŞENG'İ OKU- OKUT !

YAZI VE HABERLE GÜÇLENDİR !